

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/168/2025
Identifikačné číslo spisu: 3711211591
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3711211591.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťelke B. H.V., rod. J., zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom J., o návrhoch na prejednanie dedičstva a zabezpečenie dedičstva, podaných navrhovateľom Ing. H. D., Ž., Č.U. XX, zastúpeným Mgr. Tomášom Michnicom, advokátom, Žilina, Na Priekope 174/13, vedenej na bývalom Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. PB - 14D/1174/2011, o dovolaní navrhovateľa Ing. H. D.L. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 06. februára 2020 sp. zn. 17CoD/11/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 06. decembra 2012 č. k. 14D/1174/2011 - 54 zamietol návrh na zabezpečenie dedičstva (výrok I.) a konanie zastavil (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že Ing. H. D. sa podaným návrhom domáhal „prerokovania dedičstva“ po poručiťelke. Navrhovateľ poukázal na to, že konanie síce už bolo vedené pod sp. zn. D 51/55, avšak podľa názoru navrhovateľa je neplatné, pretože dedičstvo prejednalo štátne notárstvo a nie súd a tiež z dôvodu, že nebol vykonaný zápis v pozemkovej knihe (čl. 22).

Ing. H. D. v priebehu konania tiež navrhol, aby súd zakázal ďalšie nakladanie s majetkom, ktorý bol predmetom dedenia podľa D 51/55 - konkrétne s podielom B. K., rod. H. na parcele KNE č. 117/2, k. ú. J.. Svoj návrh odôvodnil tým, že po viac ako 50-tich rokoch po vydaní rozhodnutia D 51/55 došlo v katastri k zmene vlastníka z poručiťelky B. H.V. na B. K.. Navrhovateľ poukázal na to, že aj po vydaní rozhodnutia D 51/55 dedičky užívali predmet dedenia tak, ako im ho rozdelila matka a ako ho vydržali a nie tak, ako to bolo zapísané v uznesení z roku 1955/56 (čl. 52).

A) Z podaného návrhu je zrejmé, že navrhovateľ žiada, aby súd zakázal nakladať s tým majetkom, ktorý je uvedený v uznesení Štátneho notárstva v Púchove č. k. D 51/55-19.

Predmetné nehnuteľnosti (t. j. podiely na parcelách pôvodne zapísaných v pkn. vložkách č. 12, 65, 98, k. ú. P. a v pkn. vložkách č. 305, 306, k. ú. R.) však už od roku 1956 nepatria poručiťelke, ale tieto patria B. K., rod. H., nakoľko táto ich zdedila v konaní sp. zn. D 51/55, pričom predmetné konanie sa

právoplatne skončilo.

Keďže v súčasnosti poručiiteľka už nie je vlastníčkou predmetných nehnuteľností, nie je ani možné urobiť neodkladné opatrenie, ktorého predmetom by boli práve tieto nehnuteľnosti - z § 175e a 175s ods. 2 OSP totiž vyplýva, že zabezpečenie dedičstva sa môže vzťahovať iba na ten majetok, ktorý má v čase vydania uznesenia o zabezpečení dedičstva ešte povahu dedičstva; právoplatným nadobudnutím tohto majetku niektorým z dedičov však majetok stratí povahu dedičstva.

Pre úplnosť súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v spise sa nachádzajú doručky preukazujúce doručenie uznesenia č. k. D 51/55-19 všetkým 4 dedičkám, pričom na uznesení je vyznačená aj právoplatnosť; súd preto nemá žiadny dôvod pochybovať o záväznosti uznesenia č. k. D 51/55-19.

Keďže súd nemal dôvod (a ani možnosť) pochybovať o záväznosti predmetného uznesenia, bolo nevyhnutné toto zaslať na kataster, aby došlo k zosúladieniu zápisov v katastri nehnuteľností s právnym stavom. Zaslať predmetné uznesenie na kataster bolo pritom potrebné ešte pred samotným rozhodnutím o podaní Ing. H. D. zo dňa 10. 10. 2011 - a to z dôvodu, aby sa zistilo, či kataster uzná predmetné uznesenie za spôsobilú verejnú listinu alebo či bude potrebné vydať opravné uznesenie. Súdu je totiž z iných dedičských vecí známe, že v niektorých prípadoch kataster odmietol zapísať staršie súdne rozhodnutia s poukazom, že v nich chýba niektorá náležitosť vyžadovaná § 42 katastrálneho zákona (hoci v čase vydania týchto rozhodnutí ešte katastrálny zákon neexistoval).

B) Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal prerokovania dedičstva po poručiiteľke, z jeho výsluchu je zrejmé, že predmetom takéhoto nového dedičského konania by mal byť ten istý majetok, ktorý bol prededený na základe uznesenia D 51/55-19.

Keďže z vyjadrenia samotného navrhovateľa (viď čl. 49) je zrejmé, že majetok, ktorý by mal byť predmetom nového dedičského konania (t. j. podiely na parcelách pôvodne zapísaných v pkn. vložkách č. 12, 65, 98, k. ú. P. a v pkn. vložkách č. 305, 306, k. ú. R.) už bol prejednaný v základnom dedičskom konaní po poručiiteľke, súd v zmysle § 159 ods. 3 OSP konanie o návrhu zo dňa 10. 10. 2011 zastavil.

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na to, že štátne notárstvo nebolo oprávnené prejednať dedičstvo, súd považuje za vhodné uviesť, že § 2 zákona č. 52/1954 Zb. ustanovil, že „Notárstvo vykonáva konanie o prejednaní dedičstva“.

Pokiaľ ide o niektoré ďalšie námietky navrhovateľa, súd považuje za vhodné uviesť, že v uznesení č. k. D 51/55-19 je predsa vyjadrené, že poručiiteľka bola iba podielovou spoluvlastníčkou (a to tým, že pri každej pkn. vložke je uvedené aj príslušné „B“). Rovnako v bode II predmetného uznesenia sú uvedené mená všetkých 4 detí poručiiteľky s tým, že sú to dedičky 1. skupiny, pričom osoba nadobúdateľky dedičstva je uvedená vo výroku IV. predmetného uznesenia.

Pokiaľ navrhovateľ uviedol, že podpis na doručke k uzneseniu č. k. D 51/55-19 je evidentne odlišný od iných podpisov U. D. a že teda predmetné uznesenie nebolo doručené U. D., navrhovateľ nepredložil súdu žiadny hodnoverný dôkaz, že na doručke nejde o podpis U. D..

Ak by však aj navrhovateľ túto skutočnosť hodnoverne preukázal, takáto prípadná skutočnosť ešte neumožňuje začať nové dedičské konanie, ktorého sa navrhovateľom návrhom na čl. 22 domáhal.

Takúto prípadnú vadu by bolo potrebné odstrániť ešte v rámci konania sp. zn. D 51/55 takým spôsobom, že v prípade hodnoverného preukázania toho, že na doručke nie je podpis U. D. by bolo potrebné uznesenie D 51/55-19 doručiť U. D., príp. jej právnym nástupcom. Ak by U. D. následne podala odvolanie, pokračovalo by sa v konaní sp. zn. D 51/55.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že súd pokynom na zápis uznesenia D 51/55-19 do katastra uprel dedičom právo uplatniť nároky vyplývajúce zo zákona č. 293/1992 Zb., súd považuje za vhodné uviesť, že tieto nároky bolo možné uplatniť iba do 30. 6. 1993. U. D. pritom nepochybne vedela o tom, že za nadobúdateľku poľnohospodárskeho podniku bola určená B. K.Á. (z čl. 18 vyplýva, že táto bola prítomná na pojednávaní, na ktorom notár prečítal uznesenie D 51/55-16); U. D. však napriek tejto vedomosti nepodnikla kroky vyžadované predmetným zákonom.

2. Krajský súd Trenčín (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie navrhovateľa uznesením z 06. februára 2020 sp. zn. 17CoD/11/2019 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu potvrdzuje (I. výrok). Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznáva (II. výrok).

2.1. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia krajský súd zistil, že dôvody, pre ktoré navrhovateľ podal odvolanie nezakladajú nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu. Základom pochybení, ktoré

navrhovateľ v odvolaní vytýka okresnému súdu je skutočnosť, že uznesenie Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19 vydané v dedičskej veci po poručiteľke B. H. nie je právoplatné, pretože nebolo doručené dedičke U. D.. Podpis na doručenke totiž nie je jej, pretože sa zásadne odlišuje od jej podpisu v zápisnici z prejednávania dedičstva. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí správne konštatuje, že preukázanie takejto skutočnosti je na navrhovateľovi. Samotný poukaz na rozdielnosť podpisov účastníka konania na rôznych listinách spisu totiž v danom prípade nie je ani len dôvodom pre pochybnosti o pravosti podpisu dedičky U. D., pre ktoré by mal akékoľvek skúmanie v tejto veci vykonávať súd sám. Počas obdobia viac ako 50 rokov, ktoré uplynuli od vydania a doručovania uznesenia Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19, totiž nikto takúto skutočnosť nenamietal, pričom samotná U. D. žila do roku XXXX, teda ešte cca 25 rokov od vydania predmetného uznesenia. Predpokladajúc bežnú dbalosť o svoje práva je možné vylúčiť, aby účastník dedičského konania neurobil žiadne kroky v situácii, že by mu 25 rokov nebol známy výsledok dedičského konania, na ktorom sa osobne zúčastnil. Naopak, pokiaľ bez akýchkoľvek námietok uplynie 25 rokov od času, kedy sa niekto ako účastník osobne zúčastní dedičského konania, možno mať v zásade za to, že rozhodnutie, ktorým bolo takéto konanie skončené mu bolo jednoznačne doručené, i keď by podpis na doručenke nezodpovedal na prvý pohľad jeho inému podpisu. Iné závery, dovodené z pasívneho uplynutia tak dlhého obdobia by neprijateľným spôsobom narušili princíp právnej istoty.

2.2. Navrhovateľom namietaná pravosť podpisu dedičky U. D. na doručenke k uzneseniu Štátneho notárstva v Púchove D51/55-19, tak nebola spôsobilá spochybniť danosť riadneho doručenia predmetného uznesenia. Na základe toho bolo potom okresným súdom prijaté správne východisko, že majetok, ktorý žiada navrhovateľ opätovne prejednať už bol v dedičskom konaní po poručiteľke právoplatne prejednaný. Na toto skutkové zistenie potom okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 159 ods. 3 OSP, podľa ktorého, len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova a konanie pri existencii tejto prekážky správne zastavil podľa § 104 ods. 1 OSP.

2.3. Vzhľadom na zistenie, že majetok, ktorý žiadal navrhovateľ prejednať ako dedičstvo po poručiteľke už prejednaný právoplatne bol, neprichádzalo do úvahy ani zabezpečenie tohto majetku ako dedičstva podľa § 175e ods. 1 OSP. Právoplatnosťou rozhodnutia Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19 prestal byť predmetný majetok dedičstvom po poručiteľke a jeho zabezpečenie sako dedičstva sa tým stalo vylúčené.

2.4. Vzhľadom na uvedené bolo napadnuté rozhodnutie okresného súdu v oboch výrokoch vecne správne a krajský súd ho preto potvrdil.

2.5. O trovách konania, a to tak prvostupňového, odvolacieho i dovolacieho rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, pretože konanie o novoobjavenom majetku možno začať i bez návrhu (§ 175x ods. 2 OSP). Odvolací súd preto žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ Ing. H. D. (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. b), f) CSP a § 421 CSP.

3.1. Namietal, že nakoľko prvostupňový súd v predmetnej veci rozhodol bez pojednávania (!), účastníci konania nemohli pred konajúcim súdom prezentovať a obhajovať odôvodnenosť podaného návrhu, bolo im znemožnené predkladať na dôvodnosť ich tvrdení dôkazné prostriedky.

Navrhovateľ opakovane na základe dôkazov založených v spise upozornil Okresný súd v Považskej Bystrici, že podpis na doručenke uznesenia D 51/55 je diametrálne rozdielny od vlastnoručného podpisu dedičky U. D., ktorú dedička vlastnoručne podpísala pred notárom, a teda že spis D 51/55 nebol právoplatne doručený dedičke.

Súd až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej dňa 5. 12. 2012 ani raz nespochybnil toto tvrdenie navrhovateľa a ani raz nežiadal navrhovateľa, aby zabezpečil znalecký posudok na preukázanie jeho tvrdení.

Navrhovateľ preto navrhuje, aby v ďalšom konaní bola pravosť podpisu na doručenke jednoznačne potvrdená alebo vyvrátená znaleckým dokazovaním, keďže šetrenie postupu doručenia zásielky sa javí byť z dôvodu uplynutia viac ako 50 rokov neúčelné.

Prvostupňový a odvolací súd nesprávne interpretovali podanie navrhovateľa, mali podanie navrhovateľa vyhodnotiť v zmysle § 41 ods. 2 OSP podľa svojho obsahu, t. j. nie ako druhý návrh na rozhodnutie v tej istej veci (tvoriaci prekážku res iudicata), ale vzhľadom na obsah spisu a skutočnosti, ktoré vyšli pri skúmaní rozhodnutia najavo ako návrh (podnet) na pokračovanie v konaní D 51/55 a právoplatné

rozhodnutie vo veci samej. Uvedené konania mali byť - v ďalšom konaní spojené.

Navrhovateľ opakovane vo svojich podaniach uvádzal, že rozhodnutie jemu ani jeho právnej predchodkyňi U. D., rod. H. nebolo právoplatne doručené, preto nikdy nemohlo nadobudnúť právoplatnosť.

Odvolačný súd nesprávne prezumoval záver, že rozhodnutie možno považovať za doručené i napriek tomu, že podpis na doručení nezodpovedá jeho inému podpisu.

V súvislosti s podaným dovolaním si navrhovateľ dovoľuje upriamiť pozornosť dovolacieho súdu na hlavné vecné pochybenia Štátneho notárstva Púchov v konaní o dedičstve D 51/55, ktoré považujeme za potrebné odstrániť v pokračovaní konania D 51/55 na základe návrhu, ktorý je premetom tohto sporu:

- nedostatočné zistenie skutkového stavu - majtkového stavu poručiťky - po preštudovaní spisu pri prevzatí prípadu sme dospeli k záveru, že ŠN Pú m.i. nevzal do úvahy darovaciu zmluvu poručiťky, ktorou darovala v r. 1941 polovicu svojich podielov v nehnuteľnostiach svojej dcéry B., čím konalo v rozpore s platnými a účinnými právnymi predpismi.

- dôsledkom tiež bolo, že pri určovaní dedičských podielov a preberateľa „poľnohospodárskeho podniku“ príslušný orgán nevzal do úvahy ustanovenie Obč. Z., že veci získané od poručiťky darovaním počas života poručiťky sa odpočítavajú od podielu, ktorý pripadá na tohto dediča /vid' hore uvedená darovacia zmluva/ vecne nesprávne rozhodnutie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia - predmetom dedičstva nemal byť poľnohospodársky podnik, lebo jeho existencia nebola dostatočne preukázaná.

Následne bol z dôvodu takéhoto nesprávneho záveru o tejto predbežnej otázke aplikovaný aj nesprávny právny predpis o dedení „poľnohospodárskeho podniku“, pričom po správnosti mal byť aplikovaný právny predpis t. č. účinný pre dedenie spoluvlastníckych podielov na predmetných parcelách.

Odmietnutie uznesenia účastníkmi konania - ako je uvedené v samotnom napádanom uznesení D 51/55-19 všetky dedičky s výnimkou dcéry B. výslovne nesúhlasili s obsahom tohto uznesenia.

Pokiaľ ide o dcéru B., ktorá bola identifikovaná v predmetnom uznesení ako preberateľ „poľnohospodárskeho podniku“, ani ona nevykonala úkony ustanovené v citovanom uznesení, t. j. nedala uznesenie zaregistrovať do Pozemkovej knihy, a preto nikto z následných dedičov účastníkov konania D 51/55 sa ani nemohol o existencii práva dozvedieť.

Uznesenie D 51/55-19 teda fakticky nikdy nenadobudlo a ani nemohlo nadobudnúť právne účinky, keďže držba podielov parcel po poručiťke zostala aj po jej smrti rovnaká, ako to poručiťka rozhodla a vecne aj zrealizovala za svojho života. Tento stav trval až do podania návrhu, ktorý Okresný súd Považská Bystrica zaregistroval ako 14D/1174/2011 dňa 10. 10. 2011.

Z vyššie uvedeného má navrhovateľ za to, že v danom konaní došlo k justičnému pochybeniu súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktorí nedostatočným skúmaním skutkového stavu a porušením práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces mu odňali jeho zákonné právo konať pred príslušným súdom.

3.2. Na základe vyššie uvedeného navrhuje navrhovateľ Najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu, aby v zmysle § 449 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok) a § 444 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok) vydal nasledovné

Uznesenie:

- Najvyšší súd SR ruší uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 14D/1174/2011-54 zo dňa 06. 12. 2012.

- Najvyšší súd SR ruší uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoD/4/2017-143 zo dňa 24. 05. 2017.

- Najvyšší súd SR vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

- Najvyšší súd SR odkladá vykonateľnosť Uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoD/4/2017-143 zo dňa 24. 05. 2017 v zmysle § 444 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok), a to až do právoplatného rozhodnutia dovolacieho súdu vo veci samej.

- Navrhovateľ si zároveň uplatňuje nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

4. Dedička A. L. vo svojom vyjadrení k predmetnému dovolaniu uviedla, že nemá žiadny právny ani majtkový záujem na pokračovaní tohto dedičského konania v prospech jej osoby. Neuplatňuje si žiadne dedičské práva k majtku, ktorý je predmetom tohto dedičského konania - súdneho konania.

5. Čo sa týka návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa §

444 ods. 1 CSP, tak najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre takéto rozhodnutie a v súlade s jeho ustálenou praxou o tom nevydal samostatné uznesenie.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. b) CSP

11. Podľa § 420 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu.

11.1. Dovolateľ síce v dovolaní vyvodzoval prípustnosť dovolania v predmetnej veci z ustanovenia § 420 písm. b) CSP, avšak bližšie tento dôvod nevymedzil. Predmetnú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a táto nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. b) CSP.

Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Nesprávny procesný postup prvostupňového súdu podľa dovolateľa spočíva v tom, že prvostupňový súd v predmetnej veci rozhodol bez pojednávania, účastníci konania nemohli pred konajúcim súdom prezentovať a obhajovať odôvodnenosť podaného návrhu, bolo im znemožnené predkladať na dôvodnosť ich tvrdení dôkazné prostriedky.

14.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založí tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14.2. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že konanie na súde prvej inštancie prebiehalo v čase účinnosti OSP a súd prvej inštancie postupujúci podľa § 103 OSP skúmal podmienky konania, pričom zistil, že vo veci sa už právoplatne rozhodlo uznesením Štátneho notárstva v Púchove č. k. D 51/55 - 19. Keďže ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 104 ods. 1 veta prvá OSP konanie zastavil. V takomto prípade príslušný procesnoprávny predpis neukladá súdu prvej inštancie vo veci nariadiť pojednávanie a na predmetnom pojednávaní rozhodnúť.

15. Dovolateľ ďalej namietal nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií v tom, že súd až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej dňa 05. 12. 2012 ani raz nespochybnil toto tvrdenie dovolateľa, ani raz nežiadal navrhovateľa, aby zabezpečil znalecký posudok na preukázanie jeho tvrdení.

15.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa nie je opodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15.2. Z rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že tieto sa náležite vypořádali s predmetnou námietkou, keď aj odvolací súd v bode 7 svojho rozhodnutia uviedol:

„Okresný súd v napadnutom rozhodnutí správne konštatuje, že preukázanie takejto skutočnosti je na navrhovateľovi. Samotný poukaz na rozdielnosť podpisov účastníka konania na rôznych listinách spisu totiž v danom prípade nie je ani len dôvodom pre pochybnosti o pravosti podpisu dedičky U. D., pre ktoré by mal akékoľvek skúmanie v tejto veci vykonávať súd sám. Počas obdobia viac ako 50 rokov, ktoré uplynuli od vydania a doručovania uznesenia Štátneho notárstva v Púchove D51/55-19, totiž nikto takúto skutočnosť nenamietal, pričom samotná U. D. žila do roku XXXX, teda ešte cca 25 rokov od vydania predmetného uznesenia. Predpokladajúc bežnú dbalosť o svoje práva je možné vylúčiť, aby účastník dedičského konania neurobil žiadne kroky v situácii, že by mu 25 rokov nebol známy výsledok dedičského konania, na ktorom sa osobne zúčastnil. Naopak, pokiaľ bez akýchkoľvek námietok uplynie 25 rokov od času, kedy sa niekto ako účastník osobne zúčastní dedičského konania, možno mať v zásade za to, že rozhodnutie, ktorým bolo takéto konanie skončené mu bolo jednoznačne doručené, i keď by podpis na doručeníke nezodpovedal na prvý pohľad jeho inému podpisu. Iné závery, dovodené z pasívneho uplynutia tak dlhého obdobia by neprijateľným spôsobom narušili princíp právnej istoty.

Navrhovateľom namietaná pravosť podpisu dedičky U. D. na doručeníke k uzneseniu Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19, tak nebola spôsobilá spochybniť danosť riadneho doručenia predmetného uznesenia. Na základe toho bolo potom okresným súdom prijaté správne východisko, že majetok, ktorý žiada navrhovateľ opätovne prejednať už bol v dedičskom konaní po poručiteľke právoplatne prejednaný. Na toto skutkové zistenie potom okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 159 ods. 3 OSP, podľa ktorého, len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova a konanie pri existencii

tejto prekážky správne zastavil podľa § 104 ods. 1 OSP.“

16. Dovolateľ ďalej namietal, že opakovane vo svojich podaniach uvádzal, že rozhodnutie jemu ani jeho právnej predchodkyňi U. D., rod. H. nebolo právoplatne doručené, preto nikdy nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Odvolací súd nesprávne prezumoval záver, že rozhodnutie možno považovať za doručené aj napriek tomu, že podpis na doručení nezodpovedá jeho inému podpisu.

16.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16.2. Z rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že základom pochybení, ktoré navrhovateľ v odvolaní vytýka okresnému súdu je skutočnosť, že uznesenie Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19 vydané v dedičskej veci po poručiťelke B. H. nie je právoplatné, pretože nebolo doručené dedičke U. D.L.. Podpis na doručení totiž nie je jej, pretože sa zásadne odlišuje od jej podpisu v zápisnici z prejednávania dedičstva. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí správne konštatuje, že preukázanie takejto skutočnosti je na navrhovateľovi. Samotný poukaz na rozdielnosť podpisov účastníka konania na rôznych listinách spisu totiž v danom prípade nie je ani len dôvodom pre pochybnosti o pravosti podpisu dedičky U. D., pre ktoré by mal akékoľvek skúmanie v tejto veci vykonávať súd sám. Počas obdobia viac ako 50 rokov, ktoré uplynuli od vydania a doručovania uznesenia Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19, totiž nikto takúto skutočnosť nenamietal, pričom samotná U. D. žila do roku XXXX, teda ešte cca 25 rokov od vydania predmetného uznesenia. Predpokladajúc bežnú dbalosť o svoje práva je možné vylúčiť, aby účastník dedičského konania neurobil žiadne kroky v situácii, že by mu 25 rokov nebol známy výsledok dedičského konania, na ktorom sa osobne zúčastnil. Naopak, pokiaľ bez akýchkoľvek námietok uplynie 25 rokov od času, kedy sa niekto ako účastník osobne zúčastní dedičského konania, možno mať v zásade za to, že rozhodnutie, ktorým bolo takéto konanie skončené mu bolo jednoznačne doručené, i keď by podpis na doručení nezodpovedal na prvý pohľad jeho inému podpisu. Iné závery, dovodené z pasívneho uplynutia tak dlhého obdobia by neprijateľným spôsobom narušili princíp právnej istoty.

Navrhovateľom namietaná pravosť podpisu dedičky U. D. na doručení k uzneseniu Štátneho notárstva v Púchove D 51/55-19, tak nebola spôsobilá spochybniť danosť riadneho doručenia predmetného uznesenia. Na základe toho bolo potom okresným súdom prijaté správne východisko, že majetok, ktorý žiada navrhovateľ opätovne prejednať už bol v dedičskom konaní po poručiťelke právoplatne prejednaný. Na toto skutkové zistenie potom okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 159 ods. 3 OSP, podľa ktorého, len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova a konanie pri existencii tejto prekážky správne zastavil podľa § 104 ods. 1 OSP.

17. Dovolateľ ďalej namietal, že došlo k vecnému pochybeniu Štátneho notárstva v Púchove v konaní o dedičstve D 51/55, ktoré považuje za potrebné odstrániť pokračovaním konania, ide o nedostatočné zistenie skutkového stavu - majetkového stavu poručiťelky, keď Štátne notárstvo v Púchove nevezalo do úvahy darovaciu zmluvu poručiťelky, ktorou darovala v roku 1941 polovicu svojich podielov v nehnuteľnostiach svojej dcéry B., čím konalo v rozpore s platnými a účinnými právnymi predpismi.

17.1. Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd dospel k záveru, že daná námietka dovolateľa je neopodstatnená, pretože v postupe odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady, ktoré boli spôsobilé ukrátiť dovolateľa na jeho procesných právach a založiť tak prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

17.2. Z rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že konanie v predmetnej veci o návrhu dovolateľa bolo zastavené pre prekážku právoplatne rozsúdenej veci (právoplatné rozhodnutie Štátneho notárstva v Púchove č. k. D 51/55 - 19).

17.3. Z uvedeného je zrejmé, že súdy sa predmetnými námietkami nezaoberali a ani nemohli zaoberať, keďže predmetné konanie je právoplatne skončené.

18. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie namietajúce vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. b), f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 453 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.